

ਵਿਉਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਰਾਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 11 ਮਹੀਨੇ ਹੈ।

(11) ਸ਼੍ਰਮਣ ਭੂਤ ਪ੍ਰਤਿਮਾ - ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰਾਵਕ ਸਾਧੂ ਦਾ ਭੇਸ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਭਿਕਸ਼ਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਸਾਧੂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਮਾਂ 1 ਰਾਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ 11 ਮਹੀਨੇ ਹੈ।

ਭਿਕਸ਼ੂ ਦੀਆਂ 12 ਪ੍ਰਤਿਮਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਦੱਤੀ (ਮੁੱਠੀ) ਅੰਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਸਾਧੂ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਅੰਨ ਅਤੇ ਜਲ ਵੀ ਧਾਰ ਅਖੰਡ ਬਣੀ ਰਹੇ ਉਨਾ ਭੋਜਨ ਇਕ ਦੱਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹੀ ਭੋਜਨ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਧੂ ਭੋਜਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਹੈ।

(2) ਦੂਸਰੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੈ ਦੋ ਦੱਤੀ ਅੰਨ ਅਤੇ ਦੋ ਦੱਤੀ ਪਾਣੀ ਲੈਣਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੀਸਰੀ, ਚੌਥੀ, ਪੰਜਵੀਂ, ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਵਿਚ 3-4-5-6-7 ਦੱਤੀ ਅੰਨ ਅਤੇ ਇਨਾ ਹੀ ਪਾਣੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ, ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ, ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ, ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਇਹ ਅੱਠਵੀਂ ਪ੍ਰਤਿਮਾ 8 ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕਾਂਤਰਾ (ਇਕ ਵਾਰ ਭੋਜਨ) ਦਾ ਵਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ

ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਪੈਣਾ, ਇਕ ਕਰਵਟ ਨਾਲ ਪੈਣਾ, ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਬੈਠਣਾ ਆਦਿ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੇ ਸੱਤ ਰਾਤ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋ ਦੋ ਵਰਤਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਏਕਾਂਤ ਥਾਂ ਵਿਚ ਦੰਡਾਸਨ, ਉਕਤ ਆਸਨ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਹ ਵੀ ਸੱਤ ਰਾਤ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਵਰਤ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋ ਦੋਹੀਕਾ ਆਸਨ, ਵੀਰ ਆਸਨ ਜਾਂ ਅਮਰਕੁਬਜ ਆਸਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਦੀ ਸਾਧਨਾ 8 ਪਹਿਰ ਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਭੋਜਨ ਤੋਂ 2 ਵਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗੋਡੇ ਦੇ ਵੱਲ ਲੰਬਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਾਯੋਤਸਰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਇਕ ਰਾਤ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਵਰਤਾਂ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਝੁਕਾ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਇਕ ਪੁਦਗਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਟਿਕਾ ਕੇ ਸਥਿਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਯੋਤਸਰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸਟ ਆਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗਾਥਾ 12

ਕ੍ਰਿਆ ਸਥਾਨ 13 ਹਨ :

- (1) ਅਰਥ ਕ੍ਰਿਆ : ਕੰਮ ਲਈ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਕਰਾਉਣਾ ਜਾਂ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨਾ।
- (2) ਅਨਰਥ ਕ੍ਰਿਆ : ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣਾ।
- (3) ਹਿੰਸਾ ਕ੍ਰਿਆ : 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਵੇਗਾ' ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ।
- (4) ਅਕਸਮਾਤ ਕ੍ਰਿਆ : ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਚਾਨਕ ਪਾਪ।
- (5) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਪਰਿਆਸ ਕ੍ਰਿਆ : ਗਲਤ ਸਮਝ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਾਪ, ਜਿਵੇਂ ਚੋਰ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ।
- (6) ਮਰਿਸ਼ਾ ਕ੍ਰਿਆ : ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ।
- (7) ਅਦੱਤਾ ਦਾਨ : ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ।
- (8) ਅਧਿਆਤਮ ਕ੍ਰਿਆ : ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਨ ਦਾ ਦੁੱਖ।
- (9) ਮਾਨ ਕ੍ਰਿਆ : ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨਾ।
- (10) ਮਿੱਤਰ ਕ੍ਰਿਆ : ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ।
- (11) ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਆ : ਧੋਖਾ ਕਰਨਾ
- (12) ਲੋਭ ਕ੍ਰਿਆ : ਲੋਭ ਕਰਨਾ
- (13) ਈਰੀਆ ਪਥੀਕ ਕ੍ਰਿਆ : ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਲੱਗੇ ਜੀਵ ਘਾਤ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਆ।

ਭੁਤ ਗ੍ਰਾਮ ਜੀਵ ਸਮੂਹ 14 ਹਨ :

(1) ਸੂਖਮ ਇੰਦਰੀ (2) ਵਾਦਰ ਇਕ ਇੰਦਰੀ (3) ਦੋ ਇੰਦਰੀਆਂ
(4) ਤਿੰਨ ਇੰਦਰੀਆਂ (5) ਚਾਰ ਇੰਦਰੀ (6) ਅਸੰਗੀ ਪੰਜ ਇੰਦਰੀ (7)
ਅਸੰਗੀ (8) ਪੰਜ ਇੰਦਰੀ ਸੰਗੀ (ਮਨ ਵਾਲੇ)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਆਪਤ ਅਤੇ ਅਪਰਿਆਪਤ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 14
ਭੇਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣਾ ਮਨਾ ਹੈ।

15 ਪਰਮ ਧਾਰਮਿਕ ਦੇਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਅੰਬ (2) ਅੰਬਰੀਸ਼ (3) ਸ਼ਿਆਮ (4) ਸ਼ਬਲ (5) ਰੋਦਰ (6)
ਉਪ-ਰੋਦਰ (7) ਕਾਲ (8) ਮਹਾਕਾਲ (9) ਅਸੀਂ ਪੱਤਰ (10) ਧਨੁ (11)
ਕੁਭ (12) ਬਾਲੂਕਾ (13) ਵੈਤਰਨੀ (14) ਖੁਰਸ਼ਵਰ (15) ਮਹਾਘੋਸ਼।

ਇਹ ਦੇਵਤੇ ਪਾਪੀ ਤੇ ਨਿਰਦੇਈ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਕਰਮਾਂ
ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਗਾਥਾ 13

ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਗਾਥਾ (ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ) ਦੇ 16 ਅਧਿਐਨ ਹਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨਾਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ : (1) ਸਵ ਸਮੇਂ ਪਰਸਮੇਂ (2) ਵੈਤਾਲਿਆ
(3) ਉਪਸਰਗ ਪ੍ਰਿਗਾ (4) ਇਸਤਰੀ ਪਰਿਗਾ (5) ਨਰਕ ਵਿਭਕਤੀ
(6) ਵੀਰ ਸਤੁਤੀ (7) ਕੁਸ਼ੀਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (8) ਵੀਰਜ (9) ਧਰਮ
(10) ਸਮਾਧੀ (11) ਮਾਰਗ (12) ਸਮੋਸਰਨ (13) ਯਾਥਾਤੱਥਅ (14)
ਗ੍ਰੰਥ (15) ਆਦਨੀਆਂ (16) ਗਾਥਾ।

17 ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਸੰਜਮ :

(1) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (2) ਆਪ (3) ਤੇਜਸ (4) ਵਾਯੂ (5) ਬਨਸਪਤੀ
(6) ਦੋ ਇੰਦਰੀ (7) ਤਿੰਨ ਇੰਦਰੀ (8) ਚਾਰ ਇੰਦਰੀ (9) ਪੰਜ

ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਕਰਾਉਣਾ, ਕਰਦੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ।

(10) ਅਜੀਵ ਅਸੰਜਮ : ਅਜੀਵ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਅਸੰਜਮ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਮੁੱਲ ਦੇ ਵਸਤਰ ਲੈਣਾ।

(11) ਪਰੇਕਸ਼ਾ ਅਸੰਜਮ : ਜੀਵਾਂ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਤੇ ਬੈਠਣਾ, ਉੱਠਣਾ, ਸੋਣਾ ਆਦਿ।

(12) ਉਕੇਸ਼ਾ ਅਸੰਜਮ : ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਦੇ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨਾ

(13) ਅੱਪ ਹੱਤਯ ਅਸੰਜਮ : ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸੁੱਟਣਾ।

(14) ਮਨ ਅਸੰਜਮ : ਭੈਣ ਮਨ ਰੱਖਣਾ।

(15) ਬਚਨ ਅਸੰਜਮ : ਬੁਰੇ ਬਚਨ ਆਖਣਾ।

(16) ਕਾਇਆ ਅਸੰਜਮ : ਚੱਲਣ-ਫਿਰਣ ਲੱਗਿਆਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨਾ।

ਗਾਥਾ 14

18 ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ :

(1 ਤੋਂ 3) ਦੇਵਤੇ ਸਬੰਧੀ, ਕਾਮ ਭੋਗ, ਮਨ ਨਾਲ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਕਰਾਉਣਾ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨੀ।

(3 ਤੋਂ 6) ਦੇਵਤੇ ਸਬੰਧੀ ਭੋਗ, ਬਚਨ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਕਰਾਉਣਾ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨੀ।

(6 ਤੋਂ 9) ਦੇਵਤੇ ਸਬੰਧੀ ਸਰੀਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮ ਭੋਗ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨਾ।

(9 ਤੋਂ 12) ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸਬੰਧੀ ਮਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ, ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨਾ।

(12 ਤੋਂ 15) ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸਬੰਧੀ ਬਚਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨਾ।

(15 ਤੋਂ 18) ਮਨੁੱਖ ਪਸ਼ੂ ਸਬੰਧੀ ਸਰੀਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ, ਕਰਾਉਣਾ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨੀ।

ਗਿਆਤਾ ਧਰਮ ਕਥਾਗ ਦੇ 19 ਅਧਿਐਨ ਹਨ :

(1) ਉਤਸ਼ਿਪਤ ਅਰਥਾਤ ਮੇਘ ਕੁਮਾਰ (2) ਸੰਘਾਟ (3) ਅੰਡ (4) ਕੁਰਮ (5) ਸੈਲਕ (6) ਤੁੰਬ (7) ਰੋਹਣੀ (8) ਮੱਲੀ (9) ਮਾਕੰਦੀ (10) ਚੰਦਰਮਾ (11) ਦਾਵਦਵ (12) ਉਦਕ (13) ਮੰਡੂਕ (14) ਤੇਤਲੀ (15) ਨੰਦੀ ਫਲ (16) ਅਮਰਕੰਕਾ (17) ਆਕੀਰਣਕ (18) ਸੰਮਾਦੀਰੀਕਾ (19) ਪੁੰਡਰੀਕ।

20 ਅਸਮਾਧੀ ਦੇ ਥਾਂ (ਕਾਰਣ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਦਰੁਤ ਦਰੁਤ ਚਾਰਿਤਵ : ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਚੱਲਣਾ।

(2) ਅਪ੍ਰਮੁਜਿਆ ਚਾਰਿਤਵ : ਬਿਨਾਂ ਝਾੜੇ ਪੂੰਝੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਚੱਲਣਾ।

(3) ਦੁਸ਼ਪ੍ਰਮੁਜਿਆ ਚਾਰਿਤਵ : ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਝਾੜ ਪੂੰਝ ਕਰਨਾ।

(4) ਅਤਿਰਿਕਤ ਸ਼ੈਯਾਅਸ਼ਨਿਕਤਵ : ਬਿਨਾ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਤਖਤ ਪੇਸ਼ ਤੇ ਆਸਣ ਆਦਿ ਬਿਛਾਉਣਾ।

(5) ਗਣਨੀਕ ਪਰਾਭਵ : ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ।

(6) ਸਥੀਵਰੋਪਘਾਤ : ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ।

- (7) ਭੁਤੋਪਘਾਤ : ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਘਾਤ ਕਰਨਾ
- (8) ਸੰਜਬਲਨ : ਵਾਰ ਵਾਰ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨਾ।
- (9) ਦੀਰਘਕੋਪ : ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਰੋਧ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ।
- (10) ਪ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਸਿਕਤਵ : ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨਾ।
- (11) ਅਧਿਕਸ਼ਨਾਵਭਾਸ਼ਨ : ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ।
- (12) ਨਵਾਧੀਕਰਨ ਕਰਨ : ਨਿੱਤ ਨਵਾਂ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ।
- (13) ਉਪਸ਼ਾਤ ਕਲਹਦੀਰਨ : ਖਤਮ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
- (14) ਅਕਾਲ ਸਵਾਧਿਆਏ : ਅਕਾਲ (ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸਮੇਂ) ਵਿਚ ਸਵਾਧਿਆਏ ਕਰਨਾ।
- (15) ਸਰਜਸਕ ਪਾਣੀ ਭਿਕਸ਼ਾਗ੍ਰਹਿਣ : ਸਚਿੱਤ ਹੱਥ ਨਾਲ ਭਿਕਸ਼ਾ ਲੈਣਾ।
- (16) ਸ਼ਬਦ ਕਰਨ : ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਬੀਤਣ ਤੇ ਵੀ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ।
- (17) ਝੰਜਾਕਰਨ : ਸੰਘ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਚਨ ਬੋਲਣਾ।
- (18) ਕਲਹਕਰਨ : ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ।
- (19) ਸੁਰਯਪ੍ਰਮਾਣ ਭੋਜੀਤਵ : ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ ਰਹਿਣਾ।
- (2) ਏਸ਼ਨਾਸਮਿਤੀ : ਏਸ਼ਨਾ ਸਮਿਤੀ ਦਾ ਠੀਕ ਧਿਆਨ ਨਾ ਰੱਖਣਾ।

(1) ਹਸਤ ਕਰਮ (2) ਮੈਥੁਨ (3) ਰਾਤ ਦਾ ਭੋਜਨ (4) ਆਧਾ ਕਰਮ (ਸਾਧੂ ਲਈ ਬਣਿਆ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ) 5. ਸਾਗਰਿਕ ਪਿੰਡ - ਜਿਸ ਥਾਂ ਠਹਿਰੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਮਾਲਿਕ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਲੈਣਾ (6) ਉਦੇਸ਼ੀਕ - ਸਾਧੂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਕਰੀਤ - ਖਰੀਦਾ ਹੋਇਆ

ਆਹਤ - ਠਿਕਾਨੇ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਭੋਜਨ

ਪ੍ਰਾਮੀਤ - ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ

ਆਛਿਨ - ਖੋਹ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ

7. ਪ੍ਰਤਿਖਿਆਨ ਭੰਗ - ਵਾਰ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਤੋੜਨਾ

8. ਗਣ ਪਰਿਵਰਤਨ - ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਟੋਲਾ ਬਦਲਣਾ

9. ਉਦਕ ਲੇਪ : ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਧੁੰਨੀ ਜਾਂ ਪੱਟ

ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਨਾ।

10. ਮਾਤਰ ਸਥਾਨ : ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਧੋਖਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਸੂਰ ਕਰਕੇ ਛਿਪਾਉਣਾ।

11. ਰਾਜ ਪਿੰਡ - ਰਾਜੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ।

12. ਅਕੁਟੀਆ ਹਿੰਸਾ - ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ।

13. ਅਕੁਟੀਆ ਮਰਿਸ਼ਾ - ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ।

14. ਅਕੁਟੀਆ ਅਦੱਤਾਦਾਨ - ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ।

15. ਸਚਿਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਪਰਸ਼ - ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਚਿਤ (ਜੀਵ)

ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬੈਠਣਾ, ਸੋਣਾ, ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ।

16. ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚਿਤ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚਿਕਨੇ ਅਤੇ ਸਚਿਤ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਸਚਿਤ ਸਿਲ ਘੁਣ ਵਾਲੀ ਲਕੜੀ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ।

17. ਜੀਵਾਂ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣ, ਬੀਜ, ਹਰੀ, ਕੀੜੀ, ਨਾਗਰਾਂ, ਫੁੱਲ, ਪਾਣੀ ਕੀਚੜ ਅਤੇ ਮਕੜੀ ਦੇ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਤੇ ਬੈਠਣਾ, ਸੋਣਾ, ਕਾਯੋਤਸਰਗ ਕਰਨਾ।

18. ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਦਮੂਲ, ਛਾਲ, ਪ੍ਰਵਾਲ, ਫੁੱਲ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਹਰਿਆਈ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ।

19. ਸਾਲ ਵਿਚ 10 ਵਾਰ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਨਾ।

20. ਸਾਲ ਵਿਚ 10 ਵਾਰ ਭੈੜੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾਣਾ।

21. ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਚਿਤ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕੜਛੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਆਹਾਰ ਲੈਣਾ।

22. ਪਰਿਸ਼ੈ (ਵੇਖੋ ਸ੍ਰੀ ਉਤਰਾਧਿਐਨ ਸੂਤਰ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਅਧਿਐਨ) ਗਾਥਾ 16

ਸੁਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ ਦੇ 27 ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

ਪਹਿਲੇ ਸਕੰਧ (ਹਿੱਸੇ) ਦੇ 16 ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਟਿੱਪਣੀ 12 ਗਾਥਾ) (17) ਪੋਡਰੀਕ (18) ਕ੍ਰਿਆਸਥਾਨ (19) ਅਹਾਰ ਪਰਿਗਿਆ (20) ਪ੍ਰਤਿਖਿਆਨ ਪਰਿਗਿਆ (21) ਅਨਗਾਰ ਸਰੁਤ (22) ਆਦਰਕੀਆ (23) ਨਾਲੰਦੀਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 23 ਅਧਿਆਏ ਤੋਂ ਉਲਟ ਚੱਲਣਾ ਅਸੰਜਮੀ ਸਾਧੂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

24 ਦੇਵਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

ਅਸੁਰਕੁਮਾਰ ਆਦਿ	10 ਦੇਵਤੇ
ਭੂਤ ਰਾਖਸ਼ ਆਦਿ	08 ਦੇਵਤੇ
ਸੂਰਜ, ਚੰਦ ਆਦਿ	05 ਜੋਤਿਸ਼ ਦੇਵਤੇ
ਇਕ ਵੈਮਾਨੀਕ	01 ਦੇਵਤਾ
ਕੁੱਲ	24 ਦੇਵਤੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨਾ ਕਾਮ ਭੋਗ ਦੀ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਦਵੇਸ਼ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਪ੍ਰਸੰਸਾ।

ਗਾਥਾ 17

ਪੰਜ ਮਹਾਵਰਤਾਂ ਦੀਆਂ 25 ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਅਹਿੰਸਾ ਵਰਤ ਦੀ ਪੰਜ ਭਾਵਨਾਵਾਂ :

(ੳ) ਈਰੀਆ ਸਮਿਤੀ : ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ

(ਅ) ਆਲੌਕਿਕ ਪਾਨ ਭੋਜਨ : ਦੇਖਭਾਲ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ।

(ੲ) ਆਦਾਨ ਨਿਕਸ਼ੇਪ ਸਮਿਤੀ : ਵਿਵੇਕ ਪੂਰਵਕ ਭਾਂਡੇ ਆਦਿ ਚੁੱਕਣਾ ਤੇ ਧਰਨਾ।

(ਸ) ਮਨ ਗੁਪਤੀ : ਮਨ ਦਾ ਸੰਜਮ

(ਹ) ਬਚਨ ਗੁਪਤੀ : ਬੋਲਣ ਦਾ ਸੰਜਮ

(2) ਸੱਚ ਵਰਤ ਦੀ ਪੰਜ ਭਾਵਨਾਵਾਂ :

(ੳ) ਅਣੂਵਿਚਿਕਤਸਾ ਭਾਸਨਤ : ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ।

(ਅ) ਕਰੋਧ ਵਿਵੇਕ : ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਤਿਆਗ

(ੲ) ਲੋਭ ਵਿਵੇਕ : ਲੋਭ ਦਾ ਤਿਆਗ

(ਸ) ਭੈ ਵਿਵੇਕ : ਡਰ ਦਾ ਤਿਆਗ

(ਹ) ਹਾਸਯ ਵਿਵੇਕ : ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਤਿਆਗ

(3) ਅਸਤੋਯ (ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰਨ) ਦੀਆਂ ਪੰਜ

ਭਾਵਨਾਵਾਂ :

(ੳ) ਅਵਗ੍ਰਹਿਨੁਰਿਆਪਨਾ : ਠਿਕਾਣੇ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣਾ।

(ਅ) ਅਵਗ੍ਰਹਿ ਸੀਮਾ ਪਰਿਗਿਆਨਤਾ : ਠਿਕਾਣੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਠੀਕ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ।

(ੲ) ਅਵਗ੍ਰਹਿਨੁਗ੍ਰਹਿਨਤਾ : ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (ਤਖਤ ਪੋਸ਼ ਆਦਿ) ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ।

(ਸ) ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਂਝੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚੋਂ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ।

(ਹ) ਠਿਕਾਣੇ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਧਰਮ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਠਹਿਰਣਾ।

(4) ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਵਰਤ ਦੀ ਪੰਜ ਭਾਵਨਾਵਾਂ।

(ੳ) ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿਕਨੇ, ਤਾਕਤਵਰ ਭੋਜਨ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ।

(ਅ) ਪਿਛਲੇ ਭੋਗੇ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਾ ਕਰਨਾ।

(ੲ) ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ, ਅੰਗ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ।

(ਸ) ਤੀਵੀਆਂ, ਹਿਜੜੇ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਤੇ ਠਹਿਰਣ ਦਾ

ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ।

(ਹ) ਇਸਤਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮ-ਭੋਗ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ।

(5) ਅਪਰਿਗ੍ਰਹਿ ਵਰਤ ਦੀਆਂ 5 ਭਾਵਨਾਵਾਂ :

(ਓ ਤੋਂ ਹ) ਪੰਜ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਰੂਪ, ਰੀਠ, ਰਸ ਅਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਪ੍ਰਤਿ ਰਾਗ ਦਵੇਸ਼ ਨਾ ਰੱਖਣਾ, ਸਗੋਂ ਉਦਾਸੀਨ (ਨਵੇਕਲਾ, ਨਿਰਪੱਖ) ਰਹਿਣਾ।

ਦਸ਼ਾਸਰੁਤ ਸਕੰਧ ਸੂਤਰ ਦੇ 26 ਉਦੇਸ਼ਨ ਕਾਲ (ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਜਿਨਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਲ) ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਸ਼ਾ ਸਰੁਤ ਸਕੰਧ ਦੇ 10 ਉਦੇਸ਼, ਬ੍ਰਹਤਕਲਪ ਦੇ 6 ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਲਪ ਦੇ 10 ਉਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਗਾਥਾ 18

ਸਾਧੂ ਦੇ 27 ਗੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

- (1) ਪੰਜ ਮਹਾਵਰਤ - 5
- (6) ਰਾਤਰੀ ਭੋਜਨ ਦਾ ਤਿਆਗ - 1
- (7 ਤੋਂ 11) ਪੰਜਾਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ - 5
- (12) ਭਾਵ ਸੱਤ - ਅੰਦਰਲੀ ਸੁੱਧੀ
- (13) ਕਰਣ ਸੱਤ - ਕੱਪੜੇ, ਭਾਂਡੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਾੜਨਾ-ਪ੍ਰੀਝਣਾ।
- (14) ਖਿਮਾਂ
- (15) ਵੈਰਾਗਤਾ - ਲੋਭ ਦਾ ਤਿਆਗ
- (16) ਮਨ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ
- (17) ਬਚਨ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ

(18) ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ

(19 ਤੋਂ 24) 6 ਕਾਈਆਂ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ।

(25) ਸੰਜਮ ਵਿਚ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ।

(26) ਵੇਦਨਾ ਅਭਿਸਹਨ - ਠੰਢ ਆਦਿ ਲੱਗਣ ਤੇ ਮਨ ਮਜਬੂਤ ਰੱਖਣਾ।

(27) ਮਰਨ ਅੰਤੀਕਾ ਅਭਿਸਹਨ - ਮੌਤ ਵਰਗਾ ਕਸ਼ਟ ਆਉਣ ਤੇ ਵੀ ਨਾ ਘਬਰਾਉਣਾ - ਇਹ ਗੁਣ ਆਚਾਰਿਆ ਹਰੀਭੱਦਰ ਨੇ ਆਵਸ਼ਕ ਸੂਤਰ ਦੀ ਸ਼ਿਸ਼ਸੰਘਤਾ ਵਿਰਤੀ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਏ ਹਨ।

ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਮਵਾਯਾਂਗ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫ਼ਰਕ ਹੈ :

24 ਆਚਾਰਾਂਗ ਸੂਤਰ ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਸ਼ਸਤਰ ਪ੍ਰਿਰਿਗਿਆ (2) ਲੋਕ ਵਿਜੈ (3) ਸੀਤੋਉਸਨੀਆਂ (4) ਸਮਿਅਕਤ (5) ਲੋਕ ਸਾਰ (6) ਧੁੱਤਾ ਅਧਿਐਨ (7) ਮਹਾਪਰਿਰਿਗਿਆ (8) ਵਿਮਕੋਸ਼ (9) ਉਪਾਧਾਨ ਸਰੁਤ (10) ਪਿੰਡਸ਼ੈਣਾ (11) ਸ਼ੈਯਾ (12) ਈਰੀਆ (13) ਭਾਸ਼ਾ (14) ਵਸਤਰਏਸ਼ਨਾ (15) ਪਾਤਰ ਏਸ਼ਨਾ (16) ਅਵਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਦੇ ਸੱਤ ਥਾਂ ਸੱਪਤਿਕਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ $16 + 7$ (23) ਹੋਏ। (24) ਭਾਵਨਾ (25) ਵਿਮੁਕਤੀ (26) ਉਦਘਾਤ (27) ਅਨੁਦਘਾਤ (28) ਆਰੋਪਣਾ (ਪਹਿਲੇ 25 ਅਧਿਐਨ ਸ੍ਰੀ ਆਚਾਰਾਂਗ ਸੂਤਰ ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਸਿੱਥ ਸੂਤਰ ਦੇ ਹਨ।)

ਗਾਥਾ 19

ਪਾਪ ਸ਼ਰੁਤ ਦੇ 29 ਭੇਦ ਹਨ :

(1) ਭੋਮ - ਭੁਚਾਲ ਆਦਿ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਗ੍ਰੰਥ।

(2) ਉਤਪਾਤ - ਖੂਨ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਲ ਹੋਣਾ ਤੇ ਚੰਗਾ ਮਾੜੇ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਜੋਤਿਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ।

(3) ਸੁਪਨ ਸ਼ਾਸਤਰ

(4) ਅੰਤਰਿਕਸ਼ - ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ।

(5) ਅੰਗ ਸ਼ਾਸਤਰ - ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਬਣ, ਛਿੱਕਣ ਦਾ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ।

(6) ਸਵਰ ਸ਼ਾਸਤਰ - ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਸਾਹ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਜੋਤਿਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ।

(7) ਵਿਅੰਜਣ ਸ਼ਾਸਤਰ - ਤਿਲਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ।

(8) ਲਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ - ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਵੇਖ ਕੇ ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਫਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠਾਂ ਦੇ ਸੂਤਰ, ਵਿਰਤੀ ਤੇ ਵਾਰਤਿਕ ਭੇਦ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 24 ਭੇਦ ਹੋਏ।

(25) ਵਿਥਾਨ ਯੋਗ - ਅਰਥ (ਪੈਸਾ ਤੇ ਕਾਮ) ਔਲਾਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਜਿਵੇਂ ਵਾਤਸਯਾਨ ਦਾ ਕਾਮ ਸੂਤਰ।

(26) ਵਿੱਦਿਆ ਨੂੰ ਯੋਗ - ਰੋਹਨੀ ਆਦਿ ਵਿੱਦਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਸਤਰ।

(27) ਮੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ - ਮੰਤਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਸਤਰ।

(28) ਯੋਗਾਨੁਯੋਗ - ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੱਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਢੰਗ

ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਸਤਰ।

(29) ਅਨਯਤੀਰਥਾਨੂੰਯੋਗ - ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸੇ ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਤਰ।

ਗਾਥਾ 20

ਸਿੱਧਾਂ ਦੇ 31 ਅਤਿਸ਼ੈ (ਚਮਤਕਾਰ) :

(1) ਸ਼ੀਨ ਮਤਿ ਗਿਆਨਾ ਵਰਨ (2) ਸ਼ੀਨ ਸ਼ਰੁਤ ਗਿਆਨਾ ਵਰਨ (3) ਸ਼ੀਨ ਅਵਧਗਿਆਨਾ ਵਰਨ (4) ਸ਼ੀਨ ਮਨ ਪਰਿਆਏ (8) ਸ਼ੀਨ ਅੱਵਧੀਦਰਸ਼ਨਾਵਰਨ (9) ਸ਼ੀਨ ਕੇਵਲ ਦਰਸ਼ਨਾਵਰਨ (10) ਸ਼ੀਨ ਨਿੰਦਰਾ (11) ਸ਼ੀਨ ਨਿੰਦਰਾ ਨਿੰਦਰਾ (12) ਸ਼ੀਨ ਪ੍ਰਚਲਾ (13) ਸ਼ੀਨ ਪ੍ਰਚਲਾ ਪ੍ਰਚਲਾ (14) ਸ਼ੀਨ ਸਤਿਅਨਗ੍ਰਧਿ (15) ਸ਼ੀਨ ਸਾਤਾ ਵੇਦਨੀਆ (16) ਸ਼ੀਨ ਅਸਾਤਾ ਵੇਦਨੀਆ (17) ਸ਼ੀਨ ਦਰਸ਼ਨ ਮੋਹਨੀਆ (18) ਸ਼ੀਨ ਚਾਰਿੱਤਰ ਮੋਹਨੀਆ (19) ਸ਼ੀਨ ਨਰਕ ਆਯੂ (20) ਸ਼ੀਨ ਤੀਰਯੰਚ ਆਯੂ (21) ਸ਼ੀਨ ਮਨੁੱਖ ਆਯੂ (22) ਸ਼ੀਨ ਵੇਦ ਆਯੂ (23) ਸ਼ੀਨ ਉਚਗੋਤਰ (24) ਸ਼ੀਨ ਨੀਚ ਗੋਤਰ (25) ਸ਼ੀਨ ਸੁਭ ਨਾਮ (26) ਸ਼ੀਨ ਅਸੁਭ ਨਾਮ (27) ਸ਼ੀਨ ਦਾਨ ਅੰਤਰਾਇ (28) ਸ਼ੀਨ ਲਾਭ ਅੰਤਰਾਇ (29) ਸ਼ੀਨ ਭੋਗ ਅੰਤਰਾਇ (30) ਸ਼ੀਨ ਉਪਭੋਗ ਅੰਤਰਾਇ (31) ਸ਼ੀਨ ਵੀਰਜ ਅੰਤਰਾਇ ਯੋਗ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

(1) ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ (2) ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਕੋਲ ਨਾ ਕਹਿਣਾ (3) ਸੰਕਟ ਆਉਣ ਤੇ ਧਰਮ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਿਣਾ (4) ਇੱਛਾ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਤਪ ਕਰਨਾ (5) ਆਚਾਰ (ਚਾਰਿੱਤਰ) ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ (6) ਸਿੰਗਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ (7) ਪੂਜਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮੋਹ ਤਿਆਗ ਕੇ

ਅਗਿਆਤ ਤਪ ਕਰਨਾ (8) ਲੋਭ ਦਾ ਤਿਆਗ (9) ਠੰਢ ਆਦਿ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ (10) ਆਰਜਵ (ਸਰਲਤਾ) (11) ਸੁੱਚੀ ਸੰਜਮ ਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ (12) ਸਮਿਅਕਤਵ ਸੁੱਧੀ (13) ਸਮਾਧੀ-ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ (14) ਆਚਾਰ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਧੋਖਾ ਨਾ ਕਰਨਾ (15) ਵਿਨੈ (16) ਧੀਰਜ (17) ਸੰਵੇਗ-ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਦਾ ਡਰ ਜਾਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ (18) ਧੋਖਾ ਨਾ ਕਰਨਾ (19) ਚੰਗੇ ਕਰਮ (20) ਸੰਵਰ-ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਵਹਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ (21) ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁੱਧੀ ਕਰਨਾ (22) ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ (23) ਮੂਲ (ਬੁਨਿਆਦੀ) ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ (24) ਉਤਰ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁੱਧ ਪਾਲਣ (25) ਵਿਉਤਸਰਗ (ਕਾਯੋਤਸਰਗ) ਕਰਨਾ (26) ਪ੍ਰਮਾਦ ਨਾ ਕਰਨਾ (27) ਹਰ ਸਮੇਂ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਵਧਾਨ ਰੱਖਣਾ (28) ਸੁਭ ਧਿਆਨ (29) ਮੋਤ ਵਰਗਾ ਕਸਟ ਆਉਣ ਤੇ ਵੀ ਨਾ ਘਬਰਾਉਣਾ (30) ਸੰਘ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਣਾ (31) ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਲੈਣਾ (32) ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਸਲੇਖਣਾ (ਸੰਥਾਰਾ) ਕਰਨਾ।

ਤੇਤੀ ਅਸ਼ਾਤਨਾ (ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਨਾ ਕਰਨਯੋਗ ਕਰਮ)

1. ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਣਾ।
2. ਰਾਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਚੱਲਣਾ।
3. ਰਾਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ।
- 4 ਤੋਂ 6 ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਪਿੱਛੇ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਚੱਲਣਾ।
- 7 ਤੋਂ 9 ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਅੜ ਕੇ ਬੈਠਣਾ।
10. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਚੇਲੇ ਜੰਗਲ ਗਏ ਹੋਣ, ਉਥੇ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀਰਿਕ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨਾ।
11. ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਲੈਣਾ।

12. ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਦ ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਗਦਾ ਹੈ, ਜਾਗਣ ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਤੇ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦੇਣਾ।
13. ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣਾ।
14. ਭੋਜਨ ਆਦਿ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧੂਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ।
15. ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਛੋਟੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਵਿਖਾਉਣਾ।
16. ਭੋਜਨ ਸਮੇਂ ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਛੋਟੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬੁਲਾਵਾ ਦੇਣਾ।
17. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਾਧੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ, ਦੂਸਰੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ।
18. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਾਧੂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਵਾਦੀ ਖਾਣਾ ਆਪ ਖਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਖਾ ਲੈਣਾ।
19. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਣਾ।
20. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਠੋਰ ਜਾਂ ਮਰਿਆਦਾ ਰਹਿਤ ਬੋਲਣਾ।
21. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਕਵਸ਼ਾ, 11 ਰਆਕਿ (ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹਾਂ) ਨਾ ਆਖਣਾ ਤੇ ਭੈੜੇ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਾ ਕਰਨਾ।
22. ਦੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਕੇ ਗੱਲ ਸੁਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਸਣ ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਨਹੀਂ ਸੁਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

23. ਗੁਰਦੇਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ "ਤੂੰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ।
24. ਗੁਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਖਣ ਤੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਆਖਣਾ "ਇਹ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਕਰ ਲਵੋ"।
25. ਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨਾ।
26. ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਟੋਕ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਆਖਣਾ "ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ"।
27. ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਟੋਕ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਨਾ।
28. ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਸਭਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਆਖਣਾ "ਛੱਡੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ"।
29. ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲਟ ਤੇ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ।
30. ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਸਣ ਨਾਲ ਪੈਰ ਛੂਹ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ, ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਖਿਆ ਨਾ ਮੰਗਣਾ।
31. ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਸਣ ਤੇ ਖੜ੍ਹਨਾ, ਬੈਠਣਾ, ਸੋਣਾ।
32. ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਸਣ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਆਸਣ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਤੇ ਖੜ੍ਹਣਾ।
33. ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਸਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਖੜ੍ਹਨਾ, ਸੋਣਾ ਤੇ ਬੈਠਣਾ।
ਸਾਧੂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ (ਅਸ਼ਾਤਨਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇ।

ਅਪ੍ਰਮਾਦ ਸਥਾਨ ਅਧਿਐਨ

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਅਸੁਭ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਅਸੁਭ ਕੰਮ ਛੱਡਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਦ ਸਥਾਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਾਦ ਸਥਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ - ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਤਪ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਤਮ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਬੀਜ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ, ਮਾੜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਸੰਜਮ ਪਾਲਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੱਤੀਵਾਂ ਅਧਿਐਨ

ਅਨਾਦਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਢੰਗ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਇਹ ਇਕਾਂਤ ਭਲੇ ਲਈ ਹੈ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਹੈ।1।

ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ, ਅਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੋਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਰਾਗ ਦਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜੀਵ ਏਕਾਂਤ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਮੋਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।2।

ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ, ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਏਕਾਂਤ ਸਵਾਧਿਆਏ ਕਰਨਾ, ਸੂਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ (ਚਿੰਤਨ), ਇਹੋ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ।3।

ਜੇ ਸ਼੍ਰਮਣ ਤਪੱਸਵੀ, ਸਮਾਧੀ (ਸ਼ੁੱਧ) ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿੱਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਯੁਕਤ (ਸ਼ੁੱਧ ਭੋਜਨ) ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ, ਪਸ਼ੂ ਤੇ ਨਿਪੁੰਸਕ ਆਦਿ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵਿਵੇਕ ਯੋਗ ਏਕਾਂਤ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਹੇ।4।

ਜੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਜਿਹੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਥੀ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਘੁੰਮੇ।5।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਡੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ਲੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਗ਼ਲੀ ਤੋਂ ਅੰਡਾ